

ALGEMEEN

Omschrijving

Het subspecialisme kinderallergologie is een onderdeel van de kindergeneeskunde en behoudt daar op het gebied van patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek een fundamentele relatie mee.

Een kinderarts-allergoloog besteedt een belangrijk deel van de werktijd aan de diagnostiek, behandeling en preventie van allergische aandoeningen bij kinderen en jeugdigen, neemt deel aan klinisch en/of fundamenteel wetenschappelijk onderzoek en geeft onderwijs op het vakgebied.

De kinderarts-allergoloog beoefent het subspecialisme tenminste in een zodanige omvang dat de kennis en vaardigheden kunnen worden onderhouden. Voor de kinderallergologie is dit tenminste 16 uur per week.

Voorwaarden voor toelating tot de opleiding

De opleiding tot kinderarts-allergoloog staat open voor artsen, die

- een door de MSRC erkende opleiding tot kinderarts te hebben afgerond, en
- lid zijn van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK).

Registratie en herregistratie

De registratie geschiedt door de NVK en geldt voor maximaal vijf jaar.

Een kinderarts-allergoloog kan voor een (subspecialistische) herregistratie in aanmerking komen indien blijkt te zijn voldaan aan de gestelde kwantitatieve en kwalitatieve voorwaarden.

Uitzonderingen op deze voorwaarden zijn ter beoordeling van de betreffende commissie van de NVK.

DE OPLEIDINGSEISEN

Duur

De duur van de subspecialistische opleidingen is gesteld op 2½ jaar (30 maanden) bij voltijdse aanstelling. De opleiding mag niet langer dan een jaar aaneengesloten worden onderbroken. Bij parttime werkzaamheden wordt de opleiding naar rato verlengd. De minimale aanstelling voor de subspecialistische opleiding dient 0,6 fte te bedragen inclusief diensten.

Dienstverband	Rekenmodule	Duur opleiding
0,6 FTE	30 maanden / 0,6 FTE = 50	50 maanden
0,7 FTE	30 maanden / 0,7 FTE = 42,8	42 maanden
0,8 FTE	30 maanden / 0,8 FTE = 37,5	37 maanden
0,9 FTE	30 maanden / 0,9 FTE = 33,33	33 maanden

Indeling

De kinderarts-allergoloog in opleiding legt voor de aanvang van de opleiding het opleidingsschema ter goedkeuring voor aan de daarvoor door de NVK ingestelde commissie. Het opleidingsschema is in overleg met de opleider(s) in het subspecialisme en het hoofd van de afdeling kindergeneeskunde opgesteld.

De opleiding dient tenminste te zijn samengesteld uit de volgende componenten (allen op full-time basis):

- een poliklinische stage van tenminste 2 maanden (hoeft *niet* aaneengesloten te zijn) bij een academisch werkende (internist-) allergoloog;
- een klinische en poliklinische stage (inclusief (kinder)allergologische verrichtingen) van tenminste 14 maanden (hoeft *niet* aaneengesloten te zijn) bij een academisch opleidingscentrum voor kinderallergologische zorg; maximaal 6 maanden van deze stageperiode kan ook vervuld worden in een door de NVK hiervoor erkende afdeling kindergeneeskunde van een niet-academisch ziekenhuis gelieerd aan een opleidingsinstituut voor kinderallergologie;
- een stageperiode van 6 maanden is gereserveerd voor de onderdelen kinderpulmonologie (tenminste 1 maand), kinderdermatologie (tenminste 1 maand), kinderMDL, KNO, immunologie en evt reumatologie (optioneel). De duur van deze stages zijn afhankelijk van de vooropleiding van de fellow;
- een periode van ten minste 3 en ten hoogste 6 maanden (hoeft *niet* aaneengesloten te zijn) voor klinisch of fundamenteel wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de (kinder)allergologie. Deze periode omvat ook een cursus basale immunologie (verplicht).

Een optie is een stage van maximaal 12 maanden, die buiten Nederland kan worden gevolgd. De duur, inhoud en locatie moeten door de opleider en door CSO zijn goedgekeurd.

Inhoud

De kinderarts-allergoloog in opleiding verwerft adequate kennis en ervaring op het gebied van:

- de embryologie, anatomie en pathologische anatomie op het gebied van de kinderimmunologie en allergologie;
- de bouw, functie en ontwikkeling van het normale immuunsysteem en van pathofysiologie die voortkomt uit een stoornis of een verstoring van het immuun-apparaat en haar ontwikkeling in geval van allergie;
- de genetische en biochemische aspecten van allergologie;
- primaire, secundaire en tertiaire preventie van allergische aandoeningen;
- de kliniek van diverse vormen van immunodeficiënties, systemische auto-immuniteit, auto-immuunziekten en orgaangebonden auto-immuniteit en allergie;
- de relevante diagnostische en/of therapeutische apparatuur;

- allergologische en immunologische (laboratorium)diagnostiek;
- de interpretatie van de diagnostiek voor de kliniek van allergologische aandoeningen;
- de behandelingsmogelijkheden van immunologisch gemedieerde (in het bijzonder allergologische) aandoeningen, waaronder klinische farmacologie, diëtetiek en leefregels;
- de immunotherapie (met name met betrekking tot allergologische aandoeningen);
- geprotocolleerde geneeskunde en evaluatie;
- de psychosociale, ethische en juridische aspecten van diagnostiek en behandeling;
- prevalentie, epidemiologie en prognostiek;
- plaats en betekenis van de kinderallergologie in de Nederlandse gezondheidszorg;

De kinderarts-allergoloog in opleiding:

- (mede)behandelt klinische en poliklinische patiënten, waarvan kwaliteit en diversiteit van de problematiek representatief is voor de praktijk van kinderallergologische zorg, die diagnose, behandeling en follow-up van de volgende ziektebeelden omvat: voedselallergie, eczeem, astma en gerelateerde problematiek, allergische rhinoconjunctivitis, urticaria, angio-oedeem, anafylaxie en geneesmiddelenallergie;
- leert optreden als consulent voor kinderallergologische aandoeningen, zowel voor de kindergeneeskunde als voor relevante andere specialismen;
- houdt de ziektegeschiedenis van de behandelde patiënten geregeld en nauwkeurig bij;
- werkt samen met medisch (kinder)immunologen, (kinder)allergologen en andere relevante specialisten in en/of buiten het ziekenhuis;
- neemt deel aan de regelmatige besprekingen met medisch immunologen en allergologen in het ziekenhuis;
- neemt deel aan demonstraties en besprekingen op het gebied van immunologie en allergologie;
- neemt deel aan patiënten- en literatuurbesprekingen op de afdeling;
- geeft onderwijs aan aios;
- neemt deel aan nationale en internationale workshops, congressen en andere vormen van (geaccrediteerd) postacademisch onderwijs op het gebied van de (kinder)immunologie en allergologie;
- maakt kennis met de organisatie van de relevante nationale en internationale organisaties, waaronder de EAACI.

Klinische en Wetenschappelijke vorming

De opleiding moet minimaal 24 maanden klinische en poliklinische vorming omvatten. Dit kan bij een aantal subspecialismen ook laboratoriumvaardigheden of functieonderzoeken omvatten.

Daarnaast moet binnen de opleiding ruimte geschapen worden voor wetenschappelijke vorming. Dit kan in de vorm van een wetenschappelijke stage van minimaal 3 tot maximaal 6 maanden (flexibel in te vullen) en moet blijken uit tenminste één peer-reviewed artikel in een (inter)nationaal tijdschrift met daarnaast een poster of voordracht op een (inter)nationaal congres, beide met de kinderarts-fellow als eerste auteur respectievelijk als spreker. Verder dient de fellow gedurende de opleidingsperiode tenminste één internationaal congres bij te wonen.

NB De ontwikkeling van een landelijke NVK richtlijn volgens de criteria van de NVK commissie Richtlijnen en Indicatoren door een kinderarts-fellow als projectleider wordt door het CSO gelijkgesteld met een publicatie als 1e auteur.

Maximaal 10% van de opleidingstijd mag worden besteed aan subspecialisme overschrijdende algemene taken.

DE OPLEIDINGSINRICHTING

Erkenning

De erkenning als opleidingsinrichting voor kinderallergologie is een NVK-erkenning en wordt telkens verleend voor een periode van ten hoogste vijf jaar. De NVK kan de erkenning (tussentijds) intrekken, indien op grond van een door de visitatiecommissie uitgebracht rapport, de inrichting niet meer aan de gestelde eisen blijkt te voldoen.

De kinderarts-allergoloog in opleiding stelt samen met de opleider een opleidingsschema op, dat binnen 3 maanden van de start van de stage door het CSO moet worden geaccordeerd. De opleiding kan indien mogelijk volledig in 1 opleidingsinrichting plaatsvinden, maar mag ook over meerdere opleidingsinrichtingen verdeeld zijn.

De erkenning als opleidingsinrichting vervalt een jaar na de datum waarop aan de werkzaamheden van de opleider een einde is gekomen. In deze periode mogen geen nieuwe kinderartsen voor het subspecialisme kinderallergologie in opleiding worden genomen.

Faciliteiten

Een opleidingsinrichting voor kinderallergologie:

- maakt deel uit van een ziekenhuis met een erkende opleiding voor de kindergeneeskunde;
- heeft in de opleidingsinrichting de beschikking over adequate faciliteiten voor onderzoek en behandeling van patiënten met afwijkingen van het immuunsysteem in de zin van allergie (allergologie, dermatologie, KNO, kinderimmunologie, kinderpulmonologie);
- heeft een polikliniek met jaarlijks voldoende consulten voor kinderallergologische problematiek;
- heeft een functionele relatie met laboratoria voor medische immunologie en allergologie, welke voldoen aan de landelijke CCKL-normen;
- beschikt over een (digitale) bibliotheek met de gangbare standaardwerken en wetenschappelijke tijdschriften op de gebieden van kindergeneeskunde, immunologie en allergologie in het algemeen en van immunologische en allergologische problematiek bij kinderen en adolescenten in het bijzonder;
- beschikt over een functieafdeling in de allergologie, te weten een afdeling waar voedselprovocaties, huidtesten en subcutane immunotherapie verricht kunnen worden;
- beschikt over een afdeling longfunctie voor kinderen;
- beschikt over een mogelijkheid tot broncho- en gastro/duodeno/jejuno/coloscopie voor kinderen (voor een niet-academisch centrum geldt dat deze mogelijkheid aanwezig is in het academisch centrum waarmee een cluster wordt gevormd).

Staf

De staf van de afdeling kinderallergologie bestaat uit tenminste twee door de NVK erkende specialisten in kinderallergologie waarvan één opleider is en de ander plaatsvervangend opleider.

Opleider

- draagt de verantwoordelijkheid voor de opleiding op het subspecialistisch gebied;
- is verantwoordelijk voor de kinderallergologische zorg van een erkende academische opleidingsinrichting voor kindergeneeskunde;
- is kinderarts-allergoloog;
- is actief betrokken bij de behandeling van patiënten waarvan tenminste 50% van de klinische activiteiten de diagnostiek en behandeling van allergische ziekten betreft;
- is gepromoveerd en is minimaal 2 jaar zelfstandig werkzaam in het subspecialisme;
- is wetenschappelijk actief en heeft de capaciteiten om wetenschappelijke activiteiten van anderen te kunnen begeleiden;

- stelt in overleg met de fellow kinderallergologie een opleidingsschema en wetenschappelijk programma op en draagt zorg voor goedkeuring daarvan door de CSO van de NVK;
- houdt regelmatig patiëntenbesprekingen met de fellow kinderallergologie;
- stelt ten behoeve van de zelfstudie van de kinderarts-allergoloog in opleiding een lijst van verplichte en aanbevolen en tijdschriften op;
- ziet toe op een adequate verzorging van de medische correspondentie door de kinderarts-allergoloog in opleiding;
- zorgt dat de kinderarts-allergoloog in opleiding aan alle verplichtingen van de opleiding kan voldoen;
- werkt samen met de plaatsvervangend opleider;
- voert over vorm en inhoud van het opleidingsschema regelmatig overleg met opleiders van andere erkende opleidingsinrichtingen voor kinderallergologie;
- initieert en stimuleert wetenschappelijk onderzoek;
- organiseert klinische conferenties en refereerbijeenkomsten op het gebied van de kinderallergologie;
- is verantwoordelijk voor een adequate patiëntenadministratie;
- is verantwoordelijk voor een adequate registratie van de aangeboden en behandelde kinderallergologische problematiek;
- is verantwoordelijk voor het opstellen van een beleidsplan voor de opleidingsinrichting dat, mede aan de hand van de administratie- en registratiegegevens, jaarlijks wordt geëvalueerd en bijgesteld;
- is verantwoordelijk voor het opstellen van een jaarverslag van de opleidingsinrichting.

De plaatsvervangend opleider

- overlegt en werkt nauw samen met (internist-)allergoloog, immunologen, reumatologen en andere relevante specialisten in het ziekenhuis;
- houdt wekelijks patiënten- en literatuurbesprekingen;
- draagt concreet bij aan de opleiding van kinderartsen-allergologen;
- verzorgt onderwijs aan arts-assistenten;
- draagt bij aan (geaccrediteerde) postacademische training van kinderartsen;
- verricht wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de kinderallergologie, publiceert in wetenschappelijke tijdschriften en houdt wetenschappelijke voordrachten;
- onderhoudt een adequate (elektronische) patiëntenadministratie;
- onderhoudt een adequate (elektronische) registratie van alle op de polikliniek en kliniek aangeboden en behandelt kinderallergologische problematiek;
- bezoekt wetenschappelijke vergaderingen en congressen;
- participeert in (inter)nationale samenwerkingsverbanden en vakorganisaties.

Visitatie

De opleidingsinrichting wordt, volgens een daartoe door de NVK vastgesteld protocol, minimaal elke vijf jaar gevisiteerd.